

نظریه‌های شخصیت

ترجمه و تألیف :

دکتر حمزه گنجی و مهدی گنجی

نشر ساوالان

نظریه‌های شخصیت؛ ترجمه و تألیف: دکتر حمزه گنجی و مهدی گنجی - تهران: ساوالان، ۱۳۹۱.
بیست و چهار، [۸۶۴] ص. مصور، جدول.

بها: ۲۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ISBN : 978 - 964 - 7609 - 68 - 5

شابک:

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی:

موضوع: روان‌شناسی

شناسه افزوده: گنجی، مهدی، ۱۳۴۸-

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ن ۶ گ / ۶۹۸ BF

رده‌بندی دیویی: ۱۵۵/۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۸۰۶۸۵۳

نظریه‌های شخصیت

ترجمه و تألیف: دکتر حمزه گنجی و مهدی گنجی

ناشر: نشر ساوالان

نوبت و تاریخ چاپ: اول، ۱۳۹۱

چاپ و صحافی: طیف‌نگار

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۸۸۸ صفحه

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

حروفچین و صفحه‌بند: منصوره خانلری

ISBN : 978 - 964 - 7609 - 68 - 5

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۷۶۰۹ - ۶۸ - ۵

آدرس: روبروی دانشگاه تهران - پاساژ فروزنده - واحد ۲۱۴، نشر ساوالان

تلفن: ۶۶۹۵۱۹۴۳ فکس: ۶۶۹۶۱۲۷۵

info@Savalane.com

www.Savalane.com

فهرست کلی مطالب

مقدمه.....	۱
بخش اول : نظریه‌های سایکودینامیک یا پسیکودینامیک.....	۵۵
فصل ۱ زیگموند فروید.....	۵۷
فصل ۲ کارل یونگ.....	۱۲۷
فصل ۳ آلفرد آدلر.....	۱۷۵
فصل ۴ اریک فروم.....	۲۱۳
فصل ۵ کارن هورنای.....	۲۵۷
فصل ۶ هری سالیوان.....	۲۸۷
فصل ۷ اریک اریکسون.....	۳۲۱
فصل ۸ هنری موری.....	۳۶۵
فصل ۹ ملانی کلاین.....	۳۷۹
فصل ۱۰ هاینس کوهوت.....	۴۱۵
بخش دوم : نظریه‌های صفات شخصیتی.....	۴۳۱
فصل ۱۱ ریموند کتل.....	۴۳۳
فصل ۱۲ هانس آیزنک.....	۴۶۵
فصل ۱۳ گوردون آلپورت.....	۵۰۵
بخش سوم : نظریه‌های رفتارگرایی — یادگیری اجتماعی.....	۵۴۷
فصل ۱۴ برنارد اسکینر.....	۵۴۹
فصل ۱۵ جان دالرد و نیل میلر.....	۵۹۳
فصل ۱۶ جرج کلی.....	۶۳۵
فصل ۱۷ والتر میشل و جولین راتر.....	۶۷۵
فصل ۱۸ آلبرت بندورا.....	۷۱۳
بخش چهارم : نظریه‌های انسانگرا — آگزیستانسیال.....	۷۵۱
فصل ۱۹ کارل راجرز.....	۷۵۳
فصل ۲۰ آبراهام مزلو.....	۷۹۱
فصل ۲۱ ویکتور فرانکل.....	۸۲۷
فصل ۲۲ رولو می.....	۸۴۷
منابع.....	۸۶۳

فهرست

پیشگفتار	بیست و سه
مقدمه: شخصیت چیست؟	۱
روان‌شناسی شخصیت	۳
صفات شخصیتی	۵
چه زمانی گج خشک می‌شود؟	۵
تیپهای شخصیتی	۶
خود - پنداره	۸
عزت نفس	۹
نظریه‌های شخصیت	۹
سه موضوع مهم در نظریه شخصیت	۱۲
نظریه سایکودینامیک یا سایکودینامیک (روان‌پویایی)	۱۳
ساختار شخصیت	۱۴
تعاملات درون شخصیت	۱۶
سطوح هشیاری	۱۷
رشد و تحول شخصیت	۱۸
مرحله دهانی	۱۹
مرحله مقعدی	۲۰
مرحله آلتی	۲۰
مرحله کمون یا نهفتگی	۲۱
مرحله تناسلی	۲۲
نقد نظریه فروید	۲۲
رویکرد صفات شخصیتی	۲۳
پیش‌بینی رفتار	۲۴

۲۴	توصیف مردم
۲۵	طبقه‌بندی صفات شخصیتی
۲۶	صفات مرکزی
۲۷	صفات عمقی
۲۸	بیگ‌فایو
۲۸	پنج صفت اصلی
۳۰	صفات شخصیتی، یکنواختی، و موقعیتها
۳۱	آیا شخصیت را به ارث می‌بریم؟
۳۲	دوقلوها و صفات شخصیتی
۳۳	نظریه‌های یادگیری و شخصیت
۳۵	شخصیت = رفتار
۳۶	نظریه یادگیری اجتماعی
۳۷	خود - کارآمدی
۳۸	خود - تقویتی
۳۸	دیدگاه رفتارگرایی درباره رشد و تحول شخصیت
۳۹	موقعیت‌های بسیار مهم
۴۰	شخصیت و جنسیت
۴۱	نظریه‌های انسان‌گرا
۴۳	مزلو و خود - شکوفایی
۴۳	ویژگیهای افراد خود - شکوفا
۴۷	کارل راجرز و نظریه خود
۴۷	ساختار و ویژگیهای شخصیت
۴۹	نگرش انسان‌گرایی درباره رشد
۵۱	نظریه‌های شخصیت: مرور کلی و مقایسه

بخش اول: نظریه‌های سایکودینامیک یا پسیکودینامیک

۵۷	فصل ۱: زیگموند فروید
۵۸	زندگی‌نامه
۶۱	اولین عوامل تأثیرگذار بر نظریه فروید
۷۰	هشیاری چیست؟
۷۲	غرایز و ویژگیهای آنها
۷۳	تقسیم‌بندیهای ذهن
۷۳	Id یا نهاد

۷۷	Ego یا من
۷۷	Superego یا من برتر
۷۹	رابطه ego، id و superego
۸۰	کاتکسیس و آنتی کاتکسیس
۸۳	اضطراب
۸۵	مکانیسمهای دفاعی
۹۹	مراحل رشد روانی - جنسی
۱۰۶	خلاصه عقاید فروید درباره روان شناسی زنان
۱۰۸	دسترس به ذهن ناهشیار
۱۱۷	ارزیابی نظریه فروید
۱۱۷	تحقیقات تجربی
۱۱۸	انتقادات
۱۲۱	خدمات
۱۲۱	خلاصه فصل

◀ فصل ۲: کارل یونگ ۱۲۷

۱۲۸	زندگی نامه
۱۳۰	اولین رؤیاها و تخیلات یونگ
۱۳۲	آغاز زندگی حرفه‌ای
۱۳۴	آشنایی با فروید
۱۳۷	لیبیدو و اصول اکیوالانس، آنتروپی، و جمع اضداد
۱۳۹	عناصر شخصیت
۱۴۶	پرسونا
۱۴۷	آنیما
۱۴۸	آنیموس
۱۴۹	سایه
۱۵۱	خود
۱۵۲	تیپهای روان شناختی
۱۶۱	مراحل رشد
۱۶۲	خود - شکوفایی
۱۶۳	توضیح اصطلاحات انگلیسی
۱۶۶	روشهای تحقیق یونگ
۱۷۰	نگرش یونگ درباره طبیعت انسان
۱۷۰	ارزیابی

۱۷۰	تحقیق تجربی
۱۷۱	انتقادات
۱۷۲	خدمات
۱۷۳	خلاصه فصل

◀ فصل ۳: آلفرد آدلر ۱۷۵

۱۷۶	زندگی‌نامه
۱۷۹	روانشناسی فردی
۱۷۹	نقص جسمی و جبران‌سازی
۱۸۱	احساس حقارت و جبران‌سازی
۱۸۳	تلاش برای برتری
۱۸۳	وایهینگر و فلسفه «انگار که»
۱۸۵	فینالیسم یا غایت‌گرایی
۱۸۶	تصویر ایده‌آل از آینده
۱۸۸	سبک‌های زندگی
۱۹۱	ترتیب تولد
۱۹۲	علاقه اجتماعی
۱۹۵	خود خلاق
۱۹۶	نیوروز
۱۹۷	استراتژیهای حفاظتی
۱۹۸	بهانه آوردن
۱۹۸	پرخاشگری
۲۰۰	فاصله گرفتن
۲۰۳	مانع‌تراشی
۲۰۴	نظر آدلر درباره ناهشیار
۲۰۴	روان‌درمانی آدلری
۲۰۶	روشهای تحقیق
۲۰۷	آداب رفتاری
۲۰۷	نظریه آدلر
۲۰۹	انتقادات
۲۰۹	خدمات
۲۱۰	خلاصه فصل

◀ فصل ۴: اریک فروم ۲۱۳

۲۱۴	زندگی نامه
۲۱۷	آزادی
۲۱۸	مکانیسمهای فرار
۲۲۰	خودکامگی (تسلط گرایی)
۲۲۰	ویرانگری (تخریب گرایی)
۲۲۱	پیروی بی اراده (همشکلی ماشینی)
۲۲۱	نیازهای اساسی
۲۳۳	کاراکتر فردی و اجتماعی
۲۳۳	تفاوتهای انسانها
۲۳۳	تفاوتهای جوامع
۲۴۶	نظریه فروم
۲۴۸	ارزیابی
۲۴۸	خدمات
۲۵۰	انتقادات
۲۵۲	نتیجه گیری
۲۵۳	خلاصه فصل

◀ فصل ۵: کارن هورنای ۲۵۷

۲۵۸	زندگی نامه
۲۶۰	شر، خصومت، و اضطراب اساسی
۲۶۳	سازگاری با اضطراب اساسی
۲۶۷	سه استراتژی و سه تیپ شخصیتی
۲۶۹	خود واقعی و خود آرمانی
۲۷۰	تعادل شخصیت
۲۷۱	برونی سازی
۲۷۳	استراتژیهای فرعی برای دستیابی به هارمونی مصنوعی
۲۷۳	نقاط کور
۲۷۳	طبقه بندی
۲۷۴	توجیه عقلانی (دلیل تراشی)
۲۷۴	افراط در خود - کنترلی
۲۷۴	تحمیل عقیده
۲۷۵	فرار از مسئولیت

۲۷۵	منفی‌بافی
۲۷۶	سنجش و تحقیق در نظریه هورنای
۲۷۷	مقایسه هورنای با فروید
۲۷۷	تجربه‌های کودکی
۲۷۷	انگیزش ناهشیار
۲۷۸	انگیزش بیولوژیک
۲۷۸	روان‌درمانی
۲۷۸	آیا آناتومی یعنی سرنوشت؟
۲۷۸	تغییر شخصیت در بزرگسالی
۲۷۸	روان‌شناسی زنان
۲۸۰	نظریه هورنای
۲۸۱	انتقادات
۲۸۲	خدمات
۲۸۳	خلاصه فصل

◀ فصل ۶: هری سالیوان ۲۸۷

۲۸۸	زندگی‌نامه
۲۹۱	مفاهیم اصلی
۲۹۲	سایر افراد مهم
۲۹۳	نیاز به محبت
۲۹۳	اضطراب و ناآگاهی
۲۹۴	نقش اضطراب در شخصیت
۲۹۶	مکانیسمهای امنیتی
۲۹۷	دینامیسمها
۳۰۰	پرسونیفیکاسیون یا شخصیت‌دهی
۳۰۱	فرآیندهای شناختی
۳۰۳	مراحل رشد
۳۰۳	مرحله نوزادی
۳۰۵	مرحله خردسالی
۳۰۷	دوره کودکی
۳۰۸	پیش - نوجوانی
۳۰۹	اوایل نوجوانی
۳۱۱	اواخر نوجوانی
۳۱۲	روان‌درمانی و روشهای تحقیق

۳۱۳	نظریهٔ سالیوان
۳۱۴	ارزیابی
۳۱۴	خدمات
۳۱۶	انتقادات
۳۱۸	جمع‌بندی
۳۱۹	خلاصهٔ فصل

◀ فصل ۷: اریک اریکسون

۳۲۲	زندگی‌نامه
۳۲۹	آناطومی و سرنوشت
۳۳۳	روانشناسی ایگو (ایگو سایکولوژی)
۳۳۴	ایپژنتیک و رشد ایگو
۳۳۵	بحرانهای روانی - اجتماعی در طول رشد ایگو
۳۳۷	ریتوالیزاسیون و ریتوالیسم
۳۴۰	هشت مرحلهٔ رشد شخصیت
۳۴۰	۱. نوزادی : اعتماد در برابر بی‌اعتمادی
۳۴۲	۲. اوایل کودکی (خردسالی) : استقلال در برابر شرم و تردید
۳۴۴	۳. پیش‌دبستانی (سن بازی) : ابتکار در مقابل احساس گناه
۳۴۵	۴. سن دبستانی (سن مدرسه) : پشتکار و جدیت در برابر حقارت و درماندگی
۳۴۷	۵. نوجوانی (بلوغ) : انسجام هویت در برابر آشفتگی هویت
۳۵۱	۶. جوانی (اوایل بزرگسالی) : الفت و صمیمیت در برابر انزوا
۳۵۲	۷. بزرگسالی : تولید در برابر رکود
۳۵۴	۸. سالمندی : کمال در برابر یأس و نومیدی
۳۵۵	مقایسهٔ اریکسون با فروید
۳۵۷	ارزیابی نظریهٔ اریکسون
۳۵۷	تحقیقات آزمایشگاهی
۳۵۹	انتقادات
۳۶۰	خدمات
۳۶۱	خلاصهٔ فصل

◀ فصل ۸: هنری موری

۳۶۵	زندگی‌نامه
۳۶۷	پرسونولوژی یا شخصیت‌شناسی

نیازهای انسانی.....	۳۶۹
سنجش و تحقیق در نظریه موری.....	۳۷۲
نظریه موری.....	۳۷۶
خلاصه فصل.....	۳۷۷

◀ فصل ۹: بلانی کلاین..... ۳۷۹

شیء و نظریه روابط شیئی.....	۳۸۲
مقدمه بر نظریه روابط شیئی.....	۳۸۵
زندگی روانی نوزاد.....	۳۸۶
خیال پردازی در نوزادان.....	۳۸۶
اشیا.....	۳۸۸
مواضع.....	۳۸۹
موضع پارانویا - اسکیزوئید.....	۳۸۹
موضع افسرده.....	۳۹۲
مکانیسمهای دفاعی.....	۳۹۳
درون فکنی.....	۳۹۳
فراقکنی.....	۳۹۴
تقسیم (اسپلیتینگ).....	۳۹۵
همانندسازی فراقکن.....	۳۹۶
درونی سازی.....	۳۹۷
ایگو.....	۳۹۸
سوپرایگو.....	۳۹۹
عقده اودیپ.....	۴۰۱
عقده اودیپ زنانه.....	۴۰۲
اودیپ مردانه.....	۴۰۲
نظریه‌های بعدی درباره روابط شیئی.....	۴۰۳
مارگارت ماهر.....	۴۰۴
جان بولی.....	۴۰۷
خلاصه فصل.....	۴۱۲
ارزیابی نظریه کلاین.....	۴۱۳

◀ فصل ۱۰: هاینس کوهوت..... ۴۱۵

مفاهیم اصلی.....	۴۱۷
------------------	-----

۴۲۲	 مراحل رشد نفس (خود).....
۴۲۵	 تبیه‌های شخصیتی.....
۴۲۶	 تبیه‌های شخصیتی پاتولوژیک.....
۴۲۶	 تبیه‌های شخصیتی بهنجار.....
۴۲۷	 ارزیابی نظریه کوهوت.....

بخش دوم: نظریه‌های صفات شخصیتی

◀ فصل ۱۱: ریموند گیتل..... ۴۳۳

۴۳۴	 زندگی‌نامه.....
۴۳۶	 تحلیل عاملی.....
۴۳۹	 صفات سطحی و صفات عمقی.....
۴۴۴	 پنج صفت بزرگ (بیگ فایو).....
۴۴۶	 بیگ فایو و مطالعه زبان.....
۴۴۷	 مدل پنج عاملی (FFM) و مطالعه پرسشنامه‌های شخصیت.....
۴۴۸	 انتقادات از مدل بیگ فایو و مدل پنج عاملی (FFM).....
۴۵۰	 خدمات بیگ فایو و مدل پنج عاملی.....
۴۵۱	 مبانی ژنتیک صفات شخصیتی.....
۴۵۶	 کاربرد تحقیقات ژنتیک.....
۴۵۹	 نظریه تکامل درباره شخصیت.....
۴۶۱	 نظریه‌های صفات شخصیتی.....
۴۶۲	 انتقادات.....
۴۶۳	 خدمات.....
۴۶۳	 خلاصه فصل.....

◀ فصل ۱۲: هانس آیزنک..... ۴۶۵

۴۶۵	 زندگی‌نامه.....
۴۶۷	 پیشینه‌های تاریخی.....
۴۷۳	 طراحی مدل شخصیت.....
۴۷۶	 شناسایی سوپرفاکتورها.....
۴۷۶	 مدل سلسله‌مراتبی شخصیت.....
۴۸۰	 توضیح اصطلاحات انگلیسی.....
۴۸۴	 مقایسه با کتل و بیگ فایو.....

۴۸۶	اندازه‌گیری صفات
۴۸۷	در جستجوی عوامل علی رفتار
۴۹۳	مبانی بیولوژیک رفتار و نوروز
۴۹۶	هوش
۴۹۹	انتقادات
۴۹۹	خدمات
۵۰۰	خلاصه فصل

◀ فصل ۱۳: گوردون آلپورت ۵۰۵

۵۰۶	زندگی‌نامه
۵۰۸	شخصیت چیست؟
۵۱۰	سه اصطلاح انگلیسی
۵۱۳	معیارهای لازم برای یک نظریه شخصیت کامل
۵۱۵	صفات
۵۱۸	صفت: عادت نیست
۵۱۸	صفت: نگرش هم نیست
۵۱۹	انواع صفات
۵۲۲	اخلاق یا صفات اصلی
۵۲۲	اخلاق یا صفات مرکزی
۵۲۳	اخلاق یا صفات ثانویه
۵۲۳	پروپریوم
۵۲۴	عملکردهای هشتگانه پروپریوم
۵۲۷	ضمیر یا وجدان
۵۲۸	استقلال عملکردی
۵۳۲	شخصیت بالغ و سالم
۵۳۵	ماهیت پیشداوری (تعصب)
۵۳۸	مطالعه ارزشها و رفتارهای اکسپرسیو (بیانی)
۵۳۹	ارزیابی
۵۳۹	تحقیقات تجربی
۵۴۰	انتقادات
۵۴۲	خدمات
۵۴۳	خلاصه فصل

بخش سوم: نظریه‌های رفتارگرایی — یادگیری اجتماعی

فصل ۱۴: پرس فردریک اسکینر.....	۵۴۹
زندگی‌نامه.....	۵۵۰
اسکینر و نظریهٔ شخصیت.....	۵۵۲
تورندایک و قانون اثر.....	۵۵۶
رفتار پاسخگو و رفتار عامل.....	۵۵۸
شرطی‌سازی عامل.....	۵۶۱
اکتساب و تداوم رفتار.....	۵۶۲
شکل‌دهی.....	۵۶۴
خاموشی.....	۵۶۵
پاسخهای عامل افتراقی.....	۵۶۶
تقویت ثانویه.....	۵۶۸
زنجیره‌سازی.....	۵۶۹
رفتار کلامی.....	۵۷۰
برنامه‌های تقویت.....	۵۷۱
رفتار خرافی.....	۵۷۳
شرایط تقویت.....	۵۷۵
تقویت مثبت.....	۵۷۵
تقویت منفی.....	۵۷۵
اجتناب.....	۵۷۶
تنبيه.....	۵۷۶
شباهتها و تفاوت‌های شرطی‌سازی کلاسیک و شرطی‌سازی عامل.....	۵۷۸
بزرگترین مشکل انسان.....	۵۸۰
اختلالات رفتاری و رفتار درمانی.....	۵۸۱
اختلالات رفتاری.....	۵۸۱
اقتصاد ژتونی.....	۵۸۲
والدن ۲.....	۵۸۴
فراسوی آزادی و شأن.....	۵۸۵
ارزیابی.....	۵۸۷
انتقادات.....	۵۸۷
خدمات.....	۵۸۹
خلاصهٔ فصل.....	۵۹۰

◀ فصل ۱۵: جان دالرد و نیل میلر ۵۹۳

۵۹۳	زندگی‌نامه
۵۹۳	جان دالرد
۵۹۵	نیل میلر
۵۹۸	نظریه یادگیری هال
۵۹۹	سابق، محرک راهنما، پاسخ، و تقویت
۵۹۹	سابق
۶۰۰	محرک راهنما
۶۰۰	پاسخ
۶۰۱	تقویت
۶۰۲	انواع سلسله‌مراتب پاسخها
۶۰۴	گرا دیان یا شیب تقویت
۶۰۵	ترس: سابق آموخته‌شده
۶۰۷	تعمیم محرک
۶۰۹	تعارض
۶۰۹	تعارض جاذب - جاذب
۶۱۰	تعارض دافع - دافع
۶۱۰	تعارض جاذب - دافع
۶۱۲	تعارض جاذب - دافع دوگانه
۶۱۳	جابجایی
۶۱۶	فرضیه ناکامی - پرخاشگری
۶۱۸	اهمیت زبان
۶۲۰	ذهن ناهشیار
۶۲۱	تجربه‌هایی که هرگز بر زبان نمی‌آید
۶۲۱	تجربه‌های واپس‌رانده‌شده
۶۲۳	نیروز و تشکیل سمپتوم
۶۲۳	نیروز
۶۲۴	تشکیل سمپتوم
۶۲۵	روان‌درمانی
۶۲۷	رشد کودک
۶۲۹	ارزیابی
۶۲۹	تحقیق آزمایشی
۶۲۹	انتقادات
۶۳۰	خدمات
۶۳۱	خلاصه فصل

◀ فصل ۱۶: جرج کلی..... ۶۳۵

۶۳۶	زندگی نامه.....
۶۴۰	طبقه بندی نظریه کلی.....
۶۴۲	همه انسانها دانشمند هستند.....
۶۴۶	انسانها چگونه مثل دانشمندان عمل می کنند.....
۶۵۵	نقش.....
۶۵۶	سازگاری شخصیت.....
۶۵۶	شخصیت سازگار: چرخه های موفقیت.....
۶۵۶	چرخه C-P-C.....
۶۵۹	چرخه خلاقیت.....
۶۶۰	شخصیت ناسازگار.....
۶۶۲	روان درمانی.....
۶۶۶	روان درمانی تخصیص نقش.....
۶۶۷	چگونه می توانیم خودمان باشیم؟.....
۶۶۸	سیستمهای تفسیری و پارادایمها.....
۶۶۸	انتقادات.....
۶۷۰	خدمات.....
۶۷۱	خلاصه فصل.....

◀ فصل ۱۷: والتر میشل و جولین راتر..... ۶۷۵

۶۷۶	میشل: چالشی برای صفات شخصیتی.....
۶۷۷	زندگی نامه میشل.....
۶۷۹	نظریه میشل درباره شخصیت.....
۶۸۲	مفاهیم اساسی در نظریه میشل.....
۶۸۷	فرآیندهای اساسی: تأخیر ارضا و شرایط ثبات رفتاری.....
۶۸۷	به تأخیر انداختن ارضا: نشان دادن «قدرت اراده» و پیامدهای آن.....
۶۸۹	ادراک و پیش بینی ثبات رفتاری: مطابقت دادن شرایط محیطی و تواناییها.....
۶۹۰	ارزیابی.....
۶۹۰	خدمات میشل.....
۶۹۱	انتقادات.....
۶۹۲	زندگی نامه راتر.....
۶۹۴	نظریه یادگیری اجتماعی.....
۶۹۵	فرضیه های اساسی نظریه راتر.....

۶۹۵	یادگیری از تجربه‌های معنادار : زندگی کن تا یاد بگیری.....
۶۹۵	ماهیت متقابل تجربه‌های زندگی : ترکیب قدیم و جدید.....
۶۹۶	ماهیت انگیزشی شخصیت : انسان در جستجوی پاداش.....
۶۹۶	نقش انتظار : اثر پیش‌بینی در پاداش.....
۶۹۷	مفاهیم اساسی : مفاهیم خاص برای پیش‌بینی رفتار.....
۶۹۷	پتانسیل رفتار : چه گزینه‌هایی داریم؟.....
۶۹۷	انتظار : شانسمان چقدر است؟.....
۶۹۹	ارزش تقویت : چه می‌خواهیم؟.....
۷۰۰	موقعیت روان‌شناختی : تقویت در متن.....
۷۰۱	فرمول اصلی.....
۷۰۱	سازگاری شخصیت.....
۷۰۲	آزادی عمل و ارزش نیاز.....
۷۰۳	حداقل سطح هدف.....
۷۰۴	منبع کنترل.....
۷۰۷	روان‌درمانی.....
۷۰۸	ارزیابی.....
۷۰۸	خدمات.....
۷۰۹	انتقادات.....
۷۱۰	نتیجه‌گیری.....
۷۱۱	خلاصه فصل.....

◀ فصل ۱۸ : آلبرت بندورا..... ۷۱۳

۷۱۴	زندگی‌نامه.....
۷۱۵	مفاهیم اساسی.....
۷۱۶	بسیستم.....
۷۱۶	دترمینان متقابل.....
۷۱۸	مفاهیم و فرآیندهای اساسی.....
۷۱۸	یادگیری مشاهده‌ای : یادگیری با نگاه کردن.....
۷۲۷	اهداف.....
۷۲۸	احساس کارآمدی.....
۷۳۱	خود - تنظیمی.....
۷۳۳	غیر از رفتار، از مدلها چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟.....
۷۳۵	پاداشها.....
۷۳۷	ناسازگاری شخصیت.....

۷۳۸	استانداردها و سلوک اخلاقی
۷۳۹	مکانیسمهای عدم تعهد اخلاقی
۷۴۳	کاربرد نظریه اجتماعی - شناختی
۷۴۳	روان درمانی اجتماعی - شناختی
۷۴۵	روان درمانی شناختی - رفتاری
۷۴۶	آموزش دفاع شخصی
۷۴۶	خدمات
۷۴۷	انتقادهای
۷۴۸	خلاصه فصل

بخش چهارم: نظریه‌های انسانگرا

۷۵۳	فصل ۱۹: کارل راجرز
۷۵۴	زندگی‌نامه
۷۵۸	نظریه شخصیت راجرز: شخص = شخصیت
۷۵۸	تجربه ذهنی
۷۵۹	تأکید روی زمان حال
۷۶۰	تمایل به خود - شکوفایی
۷۶۱	فرآیند ارزش‌گذاری شخصی
۷۶۲	پدیدارشناسی
۷۶۴	دنیای تجربه‌ها
۷۶۵	پیش - ادراک
۷۶۶	ظهور خود
۷۶۶	ساختار خود
۷۶۷	خود - پنداره
۷۷۰	همخوانی و ناهمخوانی
۷۷۱	خود - شکوفایی
۷۷۴	رشد و تحول شخصیت
۷۷۴	پذیرفته شدن از سوی دیگران
۷۷۵	پذیرفته شدن از سوی خود
۷۷۶	تعادل شخصیت
۷۷۷	تعادل شخصیت و شخص کاملاً کارآمد
۷۷۹	عدم تعادل شخصیت
۷۸۱	کاربردهای نظریه راجرز

۷۸۱	روان‌درمانی شخص - محور برای تغییر شخصیت
۷۸۳	روشهای برقراری کانتکت
۷۸۵	انتقادات
۷۸۶	خدمات
۷۸۷	خلاصه فصل

◀ فصل ۲۰: آبراهام مزلو ۷۹۱

۷۹۲	زندگی‌نامه
۷۹۸	نظریه مزلو درباره شخصیت
۷۹۸	دگردیسی یک نظریه‌پرداز
۸۰۰	تأثیر گشتالت‌گرایان
۸۰۲	تأثیر اگزیستانسیالیسم
۸۰۳	انگیزش
۸۰۵	مفاهیم اساسی
۸۰۵	پنج نیاز اولیه
۸۱۱	طبیعت انسان زاده می‌شود، ساخته نمی‌شود
۸۱۲	افراد خود - شکوفا: «شخصیتهای برتر»
۸۱۳	نیازهای رشدی: فرایندها و تجربه‌های قله
۸۱۵	آشرام
۸۱۷	روان‌شناسی فرا - شخصی
۸۱۸	ارزیابی
۸۱۸	خدمات
۸۲۱	انتقادات
۸۲۴	خلاصه فصل

◀ فصل ۲۱: ویکتور فرانکل ۸۲۷

۸۲۸	زندگی‌نامه
۸۳۰	نظریه
۸۳۱	وجدان
۸۳۳	خلأ اگزیستانسیال (خلأ وجودی)
۸۳۶	بیماریهای روانی
۸۳۸	یافتن معنا
۸۴۰	معنای غایی (نهایی)

۸۴۱	روان‌درمانی.....
۸۴۳	اگرستانسپالیسم چیست؟.....
۸۴۴	خلاصه فصل.....

◀ فصل ۲۲: رولو می ۸۴۷

۸۴۸	ماهیت اصلی انسان
۸۴۸	بودن - در - جهان (داسٲین).....
۸۵۰	نبودن و اضطراب.....
۸۵۳	خطا و احساس گناه.....
۸۵۳	اراده و اهمیت
۸۵۵	عشق.....
۸۵۶	دایمون و دایمونیک
۸۵۷	رشد و تحول شخصیت.....
۸۵۷	تعبیر خواب.....
۸۵۸	بیماریهای روانی.....
۸۶۰	انتقاداتها
۸۶۱	خدمات.....
۸۶۱	خلاصه فصل.....
۸۶۳	منابع.....

پیشگفتار

برای تهیه این کتاب، از منابع انگلیسی و فرانسوی استفاده کرده‌ایم. کتابهای ترجمه شده را با جدیدترین ویرایش انگلیسی آنها مطابقت داده‌ایم. از بخشهای قوی الهام گرفته‌ایم و، در موارد نادر، ضعفها را، البته از دید خودمان، اصلاح کرده‌ایم. بنابراین، مدیون کسانی هستیم که در ترجمه کتابهای مذکور زحمت کشیده‌اند. درباره این که کدام نظریه پردازان را در فهرست قرار دهیم، به روش آماری متوسل شده‌ایم. کمتر از ده درصد کتابها از نظریه پردازانی چون «کوهوت» یا «ملاتی کلاین» نام برده‌اند یا فصل جداگانه‌ای را به آنها اختصاص داده‌اند. بنابراین، سعی کرده‌ایم از نظریه پردازان بنام بیشتر سخن بگوییم و به نظریه پردازان گمنام صفحات کمتری اختصاص دهیم.

می‌گویند که انسان نباید مثل مورچه باشد که همه چیز را از بیرون جمع‌آوری کند و هیچ دخل و تصرفی در آنها به وجود نیاورد. همچنین انسان نباید مثل عنکبوت هم باشد که همه چیز را می‌بافد بلکه باید مثل زنبور عسل باشد که مواد خام یا شیرۀ گلها را از بیرون می‌گیرد و در کارگاه شخصی خود آنها را به عسل تبدیل می‌کند.

از قدیم گفته‌اند «در مَثَل مناقشه نیست»، یعنی بلا تشبیه. حافظ نیز چنین کرده است. به دیوانهای تمام شعرای پیش از خود و زمان خود ناخنک زده، از اشعار آنها، مستقیم و غیرمستقیم، استفاده کرده و، در نهایت، حافظ شده است. حافظی که «شهریار» بر سر مزار او می‌گوید:

پاشو ای مست که دنیا همه دیوانۀ توست	همه آفاق پر از نعرۀ مستانۀ توست
در دُکانِ همه باده‌فروشان تخته است	آن که باز است همیشه در میخانه توست
ای زیارتگه زندان قلندر برخیز	توشۀ من همه در گوشۀ انبانۀ ^۱ توست
ای گدای سر خوانت همه شاهان جهان	شهریار آمده دربان در خانۀ توست

۱. انبان یا انباه یعنی کیسه بزرگ

باز هم بلاتشبیه، ما نیز سعی کرده‌ایم، مثل زنبور عسل، بهترین قسمت‌های کتابهای موجود را گلچین کنیم، مثل حافظ، علاوه بر دیوانهای شعرا، به فرهنگها، لغت‌نامه‌ها، امثال و حکم، انواع کتابهای شخصیت ناخنک زده‌ایم و، در نهایت، کتابی فراهم آورده‌ایم که فکر می‌کنیم توجه علاقه‌مندان را جلب خواهد کرد. جدول پشت جلد، تفاوت این کتاب با کتابهای دیگر را نشان می‌دهد. در پایان، برای آنکه خوانندگان بدانند نظر واقعی ما درباره همین اثر چگونه است، به درج یک بیت از اقبال لاهوری قناعت می‌کنیم:

گمان مبر که به پایان رسید کار مغان^۱ هزار باده ناخورده در رگ تاک است

حمزه گنجی

۱. مغان یعنی باده؛ می، شرابی که زرتشتیان به عمل آوردند؛ پیر مغان یعنی مرد دانا و عاقل.